

מכון ציגלמן

מחקרי שוק • בחינת השקעות • ליווי עסקי

היתרון הישראלי במאה ה- 21

ורו"ח אהוד ציגלמן

מאת דר. עלי ברנע

המאה ה 21 מתאפיינת בשינויים מאקרו כלכליים מהותיים בהשוואה למאה ה 20. שינויים אלה כוללים את הצורך בהתמודדות עם מידע רב אשר כמותו עולה באופן מעריכי, קצב שינוי של תהליכים רבים ההולך וגובר, יעילות רובוטית גוברת שהקטינה היתרון היחסי שביעילות אנושית, והזנב הארוך של האינטרנט אשר הגדיל חשיבות הגמישות התפעולית. שוני זה במאפייני הכלכלה העולמית במאה הנוכחית, תואם תכונות יסוד ישראליות, והוא עשוי לסמן תחילת תהליך של עליה משמעותית ברווחה של אזרחי ישראל.

תכונות ישראליות

הישראלים הינם שאפתניים יצירתיים ויזמיים ביותר באופיים. עבורם 'כיבוש הרי' והקמת מדינה מאפר הם דרך חיים. חוסר משמעת ומרדנות הן תכונות המאפיינות אותנו. צה"ל הוא אחד הצבאות היחידים בהם הכוונת ירדה לכתף, ושבהם כמעט בכל מלחמה מושמדות יחידות שריון על-ידי חיל האוויר, כתוצאה מפעולות אסורות הנעשות במודע על-ידי מפקדי שדה זוטרים. היותנו עם למדן ומעמיק גם היא מסייעת בהתמודדות עם המידע הרב. הרי, מקדמת דנא נחשב העם היהודי כ'עם הספר'. גם היצירתיות, והיזמות ייחודיות לישראלים, ותוצאותיהן ניכרות היטב בהצלחת מגזר ההיי-טק. בנוסף לכך, הגיוון התרבותי בישראל, שנובע מקליטת עליה, מהווה יתרון משמעותי בעבור חברות מיצאות.

קשר בין תכונות לאומיות לביצועי כלכלות

לטענתנו, קיים קשר הדוק בין תכונות לאומיות לביצועי כלכלות. תכונות לאומיות כגון אלו שיש לישראלים – מעניקות לעם המחזיק בהן יתרונות יחסיים בנתוני הכלכלה העולמית, וצפויות להביא לצמיחה ולעושר כלכלי, כנמדד בתוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) לנפש.

התכונות הלאומיות של גרמניה ויפן שהן משמעת, תכנון מקדים, צייתנות, נאמנות, ועבודה כרובוטים אנושיים היו בין הגורמים שאפשרו את ההתאוששות הכלכלית המדהימה אותן הן חוו לאחר מלחמת העולם השנייה. המאה ה 20, שהייתה המאה של יעילות היצור, נתנה פרמיה לעמים בעלי תכונות אלו. זאת בעוד המאה ה 21 מתאפיינת ביתרון יחסי לבעלי תכונות הפוכות. רובוטים אנושיים מוחלפים ברובוטים מכניים, וכלכלות גרמניה ויפן עלולות לאבד מיתרונותיהן היחסיים.

לעומת זאת, התכונות הלאומיות של הישראלים, הן כאלו אותן לא ניתן יהיה להחליף במאה הקרובה על-ידי רובוטים או מחשבים. קצב השינוי המהיר בטכנולוגיות השונות, מביא לכך שהמתח להצלחה כלכלית עבר מיעילות ביצור לגמישות תפעולית כוללת, להסתגלות מהירה לשינויים, לאלתור ולחשיבה מחוץ לקופסא.

הצמיחה בתוצר מונעת בעיקר על-ידי גידול ביצוא. היצוא גדל עקב מעבר של היצוא הישראלי מיצוא מוצרים עתירי חומר כפלסטיק ומתכת ליצוא של מערכות ושירותים עתירי ידע, יוזמה, או גמישות כמוצרי אלקטרוניקה, תוכנה, בטחון, קלינטק ורפואה. כבר כיום אחוז היצוא התעשייתי של ישראל מתוך התוצר

מכון ציגלמן

מחקרי שוק • בחינת השקעות • ליווי עסקי

הינו מהגבוהים בעולם. תופעה המשקפת את התממשות היתרון היחסי הטמון בתכונות וביכולות הייחודיות לאזרחי ישראל.

בנוסף, שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בישראל עדיין נמוך. המשך תהליך הכניסה למעגל העבודה של אוכלוסיות החרדים, הערבים והנשים צפוי לתמוך בתהליך הצמיחה בתוצר.

מכאן, אנו מסיקים כי ישראל עשויה להיות אחת מהמדינות בעלות הצמיחה בתוצר לנפש מהגבוהות בקרב המדינות המפותחות במאה ה-21.

ד"ר. עלי ברנע הוא יו"ר חברת ההשקעות סיגמא-אפסילון מבעלות השליטה ביצרנית החשמל דליה אנרגיה

רו"ח אהוד ציגלמן מנהל את מחלקת האסטרטגיה במכון ציגלמן ehud@ziegelman.co.il

המאמר פורסם בעיתון גלובס:

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000555570>